

SVENSKT STUDIESTÖD FÖR STUDIER I SVERIGE

för dig som är utländsk medborgare

CSN FAKTABLAD SVENSKA

I det här faktabladet kan du läsa om vilka utländska medborgare som kan få grundläggande rätt till svenskt studiestöd (studiehjälp och studiemedel) för studier i Sverige. Med EU-medborgare menas i detta faktablad medborgare i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz. Tänk på att informationen är allmän och inte någon lagtext.

När du ansöker om svenskt studiestöd prövar CSN om du kan få grundläggande rätt till svenskt studiestöd enligt svenska bestämmelser eller om du kan jämföras med en svensk medborgare enligt EU-rätten. Om CSN beslutar att ge dig grundläggande rätt till svenskt studiestöd, eller jämför dig med en svensk medborgare enligt EU-rätten, prövar vi också om du uppfyller övriga villkor (exempelvis ekonomi, studieomfattning, studieresultat). Dessutom kontrollerar vi om den utbildning du har sökt ger rätt till studiestöd.

VEM KAN FÅ RÄTT ENLIGT SVENSKA BESTÄMMELSER?

CSN kan normalt bara ge dig rätt till svenskt studiestöd om du har flyttat till Sverige av en annan anledning än att studera här. Du som är gäststuderande måste finansiera dina studier själv. Du kan få grundläggande rätt till svenskt studiestöd om du är folkbokförd i Sverige och uppfyller villkoren i något av följande avsnitt:

Du som har permanent uppehållstillstånd

Om du har fått PUT (permanent uppehållstillstånd) av Migrationsverket kan du få rätt till svenskt studiestöd. Du kan få denna rätt tidigast från och med den vecka du har fått PUT. Om du har barn tillsammans med en svensk medborgare och ni bor tillsammans i Sverige, kan CSN göra undantag från kravet på PUT. Du måste då

även ha ett giltigt uppehållstillstånd grundat på familjeanknytning till den svenske medborgaren.

Du som har flyktingstatus i Sverige

Om Migrationsverket har bedömt att du är flykting, skyddsbehövande eller har fått uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter, kan du få rätt till svenskt studiestöd. Om du är asylsökande har du däremot inte rätt till studiestöd.

Du som har uppehållsrätt och varaktig anknytning i Sverige

Om du har uppehållsrätt och varaktig anknytning i Sverige, kan du få rätt till svenskt studiestöd. Du har normalt uppehållsrätt om du är:

- EU-medborgare
- medborgare i land utanför EU och gift eller sambo med en EU medborgare (inte svensk) som har uppehållsrätt.

Varaktig anknytning har du vanligtvis om du har arbetat minst halvtid under två år i Sverige. Du måste också ha bott i Sverige under denna tid. Som arbete räknas

- anställning i Sverige
- arbete i eget företag som är registrerat i Sverige
- vård av eget barn som är under tio år
- registrerad arbetslöshet vid svensk arbetsförmedling
- deltagande i arbetsmarknadsutbildning
- studier i svenska för invandrare (sfi) eller studier i svenska på högst grundskolenivå
- tid då du har haft sjukersättning, aktivitetsersättning eller liknande.

Tiden för ditt arbete räknas från och med den dag du senast kom till Sverige för att bo här.

Du som inte uppfyller villkoret om två års arbete men som är gift och bor med en svensk medborgare kan också få rätt till svenskt studiestöd. Detsamma gäller dig som är sambo under äktenskapsliknande förhållanden med en svensk medborgare. Då krävs det att ni har bott tillsammans i Sverige i minst två år. Kortare tid kan accepteras om ni har bott i Sverige i minst ett år och utanför Sverige i minst tre år eller om ni har barn tillsammans.

Du kan också få rätt till svenskt studiestöd, om du är gift och bor tillsammans med en annan utländsk medborgare. Detsamma gäller dig som är sambo under äktenskapsliknande förhållanden med en annan utländsk medborgare. Det krävs då att ni har bott tillsammans i Sverige i minst två år och att din make, maka eller sambo själv har rätt till svenskt studiestöd enligt svenska bestämmelser. Kortare tid kan accepteras om ni har barn tillsammans.

Du som var under 20 år när du kom till Sverige

Om du var under 20 år när du kom till Sverige för att bo här, kan du få rätt till svenskt studiestöd om

- du har uppehållsrätt (se avsnittet "Du som har uppehållsrätt och varaktig anknytning i Sverige")
- du och din förälder har ett giltigt uppehållstillstånd grundat på familjeanknytning till en person som bor i Sverige
- du har placerats i familjehem eller på institution av en svensk myndighet
- du enligt föräldrabalken har en särskilt utsedd vårdnadshavare.

För dig som är under 20 år och studerar på gymnasienivå, kan CSN lämna över din ansökan om studiehjälp till Försäkringskassan.

Försäkringskassan prövar då om samordning av familjeförmåner ska ske med andra EU/EES-länder eller Schweiz.

VEM KAN JÄMSTÄLLAS MED EN SVENSK MEDBORGARE ENLIGT EU-RÄTTEN?

Om du inte kan få grundläggande rätt till svenskt studiestöd enligt svenska bestämmelser, kan du i vissa fall jämföras med en svensk medborgare enligt EU-rätten. Detta innebär att du måste uppfylla samma villkor som den svenske medborgaren för att få studiestöd.

Du kan jämföras med en svensk medborgare om du uppfyller villkoren i något av följande avsnitt:

Du som arbetar eller har arbetat i Sverige

Om du är EU-medborgare kan du under vissa förutsättningar få rätt till svenskt studiestöd under den tid du arbetar eller driver företag i Sverige. Du måste dock vara etablerad som migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige innan du påbörjar dina studier. Dessutom måste du fortsätta att arbeta samtidigt som du studerar. För att ditt arbete under studietiden ska räknas får du inte arbeta för få timmar per vecka.

Du som har slutat arbeta i Sverige kan i vissa fall ha kvar din status som migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige. Statusen kan du normalt ha kvar under en viss tid om du uppfyller någon av följande punkter:

- det finns ett innehållsmässigt samband mellan ditt arbete i Sverige och dina sökta studier som är yrkesinriktade
- du har slutat arbeta i Sverige eftersom du tillfälligt inte kan arbeta på grund av sjukdom eller olycksfall
- du har blivit uppsagd från en anställning i Sverige och har registrerat dig som arbetssökande vid en svensk arbetsförmedling.

För att ditt arbete ska kunna räknas, ska du ha eller ha haft en anställning här. Ditt arbete måste ha varit av sådan omfattning att du inte har arbetat under för kort tid eller för få timmar per vecka.

För att ditt arbete som egenföretagare i Sverige ska kunna räknas ska du ha F-

skattsedel och ditt företag ska vara registrerat hos Skatteverket. Ditt arbete i företaget måste ha varit av sådan omfattning att du inte har arbetat under för kort tid eller för få timmar per vecka.

Du som är anhörig till en migrerande EU-medborgare som arbetar i Sverige

Om du är anhörig till en EU-medborgare som är migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige, kan du jämföras med en svensk medborgare. Som anhörig räknas make, maka, sambo eller barn under 21 år samt i vissa fall äldre barn som är försörjningsberoende av sin förälder. Som anhörig behöver du inte själv vara EU-medborgare. Du som är gift och bor tillsammans med eller är sambo med en svensk medborgare kan i detta sammanhang normalt inte räknas som anhörig till en EU-medborgare. Det beror på att en svensk medborgare vanligtvis inte är migrerande i sitt eget land. En svensk medborgare kan också i vissa fall bedömas som migrerande arbetstagare enligt EU-rätten om han eller hon tillsammans med sin familj utnyttjar sin rätt till fri rörlighet inom EU/EES-området och Schweiz och därefter återvänder till Sverige och arbetar här.

Du som har permanent uppehållsrätt i Sverige

Du som är EU-medborgare kan jämföras med en svensk medborgare, om du har PUR (permanent uppehållsrätt) i Sverige. Om du har vistats lagligt i Sverige utan uppehåll i minst fem år har du normalt PUR. Du kan ansöka om intyg om PUR hos Migrationsverket. Du som inte är EU-medborgare men är anhörig, det vill säga make, maka, sambo eller barn till en EU-medborgare (inte svensk), kan också jämföras med en svensk medborgare, om du har fått PUK (permanent uppehållskort) av Migrationsverket.

Du som har ställning som varaktigt bosatt

Om du är medborgare i ett land utanför EU/EES-området kan du, när det gäller studier i Sverige, jämföras med en svensk medborgare. Då krävs det att Migrationsverket har gett dig ställning som varaktigt

bosatt i Sverige, eller att du har ställning som varaktigt bosatt i ett annat EU/EES-land och därför har fått uppehållstillstånd i Sverige.

HUR ANSÖKER DU?

Du som vill ansöka om studiemedel kan göra det på www.csn.se. Gå in i Mina sidor och använd tjänsten Ansök om studiemedel. För mer information om hur du ansöker, besök www.csn.se.

Du som är under 20 år och ska börja en gymnasieutbildning, ska fylla in och skicka in "Ansökan om grundläggande rätt till svenskt studiestöd – studiehjälp" (CSN:s blankett 4144).

HUR LÄNGE GÄLLER BESLUTET?

Ett beslut enligt svenska bestämmelser gäller normalt så länge du bor i Sverige. Beslutet upphör att gälla om du är borta från Sverige i mer än sex månader. Ett beslut enligt EU-rätten gäller normalt i högst ett läsår.

MER INFORMATION

Du hittar mer information om studiehjälp och studiemedel på www.csn.se under Blevande studerande. Om du vill tala med någon på CSN, kan du ringa till oss på 0771- 276 000, vardagar 8.00–16.30.

EU-länderna är

Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

EES-länderna är

Norge, Island och Liechtenstein. Även Schweiz omfattas av EU-rätten när det gäller den fria rörligheten.